

Прогнози на 2012

В першому огляді цього року ми окреслюємо річні тенденції. 2012 рік обіцяє бути важчим за 2010/11, оскільки світова фінансова криза негативно впливатиме на Україну.

Мар'ян Заблоцький
maryan.zablotsky@erstebank.ua

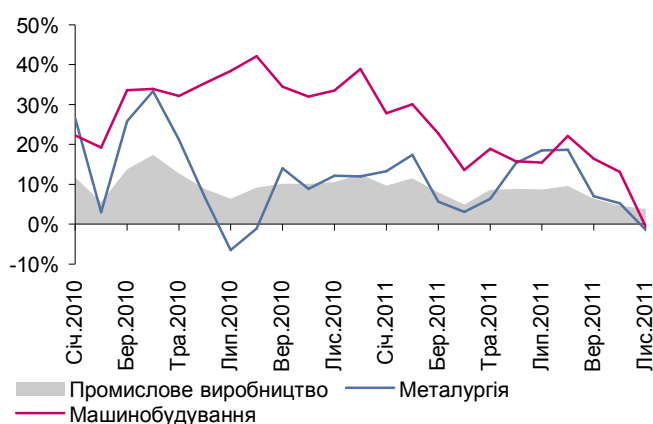
Ми знижуємо прогноз росту економіки до 1% у 2012 році

Дуже низький ріст ВВП у 2012 році

Ріст ВВП в Україні в 2010/11 роках становив більше 4%. Проте сповільнення росту економік Європи та Азії вже почало негативно впливати на українську економіку. Зважаючи на це, ми переглядаємо наш проноз росту на 2012 рік з 3% до 1%. Останні показники промислового виробництва зокрема експортно-орієнтованих галузей слабкі. Металургія та машинобудування знижують обсяги виробництва. На ці дві галузі припала половина експорту у 2010 році. Показник реального експорту скоротився у 3 кв. 2011. Водночас ріст інвестицій залишається слабким через значну вартість запозичень. Ставки за позиками наразі перевищують інфляцію. З іншого боку, 60% інвестиційних видатків фінансується власними коштами підприємств. Проте більш повільний економічний ріст зменшить прибутковість компаній та їх бажання інвестувати.

Показник виробництва в основних експортно-орієнтованих галузях скорочується

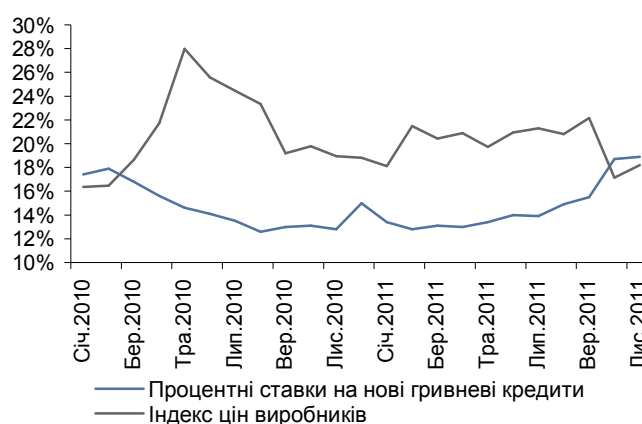
Промислове виробництво, р/р

Джерело: Укрстат

Процентні ставки перевищують ріст цін виробників

Процентні ставки на нові позики та ІЦВ, р/р

Джерело: НБУ, Укрстат

Витрати бюджету корегуватимуться протягом року

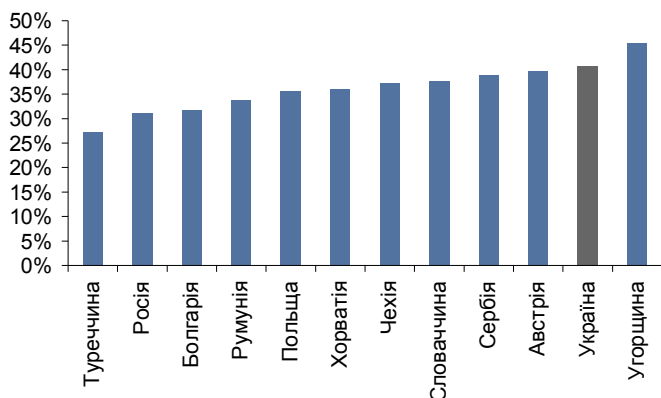
Іншою проблемою для економіки будуть витрати уряду. Планується, що дефіцит бюджету становитиме 2% ВВП. Проте із-за низького рівня ліквідності банківської системи уряд без допомоги НБУ не виконає план внутрішніх запозичень. Проблематичним є також залучення зовнішніх кредитів через боргову кризу в ЄС. У зв'язку з можливими проблемами із запозиченнями державний бюджет був вперше прийнятий із спеціальною поправкою. Ця поправка дозволяє уряду корегувати обсяг соціальних

Уряд найбільш ймовірно скоротить витрати бюджету

виплат протягом року «відповідно до наявних ресурсів в державному бюджеті та пенсійному фонді». Зміна соціальних виплат напевно буде найбільш обговорюваною подією в суспільстві. Тут проблеми України найбільш нагадують поточні негаразди в Угорщині. В обох країнах програма МВФ була відстрочена на місяці, оскільки країнам важко дається проведення необхідних реформ. Значна частина такої затримки пов'язана з політикою соціальних трансфертів, яку важко підтримувати. Угорщина та Україна мають найвищий рівень доходу, який розподіляється через державу, у порівнянні з іншими країнами ЦСЄ та СНД. У новому році обидві країни прикладатимуть більших зусиль для відновлення співпраці з МВФ.

Україна та Угорщина лідирують по обсягу державних витрат

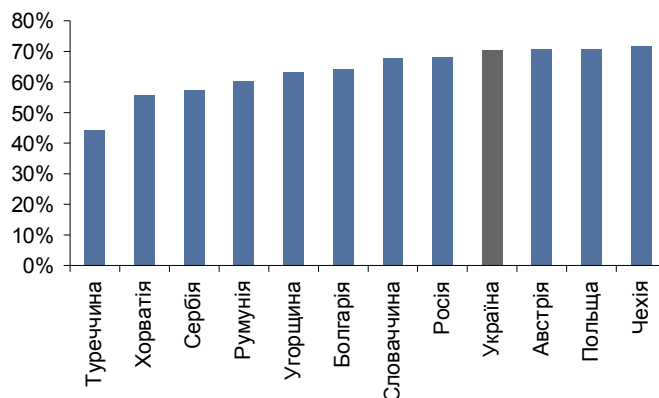
Витрати державного сектору, % ВВП, 2010

Джерело: Світовий Банк

Соціальні трансферти складають 70% бюджетних витрат

Соціальні видатки (% державних витрат), 2010

Джерело: Світовий Банк

Ми очікуємо, що уряд відновить співпрацю з МВФ, проведе непопулярні реформи

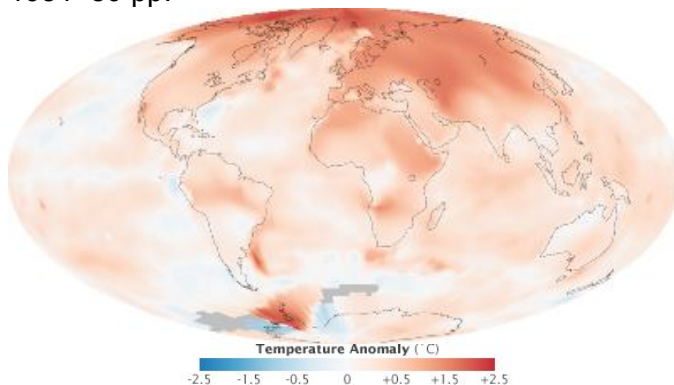
Уряд України уже зробив перші кроки для реформування системи соціальних трансфертів, зокрема зменшивши пенсійні видатки та субсидії окремим пільговикам. У 2012 році розмір дотацій на виплату пенсій з державного бюджету майже не зміниться в номінальному виразі, незважаючи на ріст інфляції та старіння нації.

Інфляція зростає в цьому році

У 2011 році показник інфляції був найнижчим з 2002 року. Теплі погодні умови призвели до рекордного врожаю.

Планета нагрівається, особливо в Азії та СНД

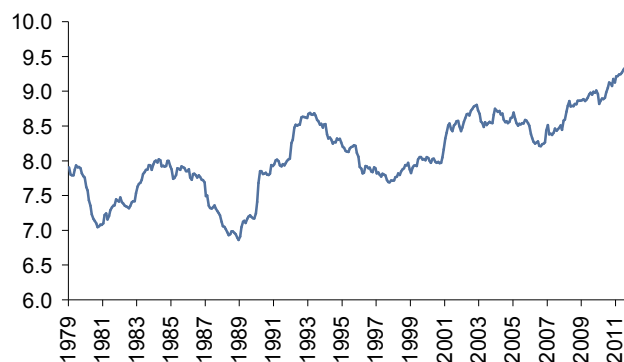
Середня температура 2000–09 рр. порівняно з 1951–80 рр.

Джерело: NASA Earth Observatory

В Україні потепліло

Середня температура в Києві (середній згладжений показник за 5 років)

Джерело: Блумберг, дослідження Ерсте Банку

**Тепліша погода сприяє
кращому врожаю та нижчій
ціні на продукти харчування**

**Ми очікуємо, що у 2012 році
внутрішня ціна на газ зросте**

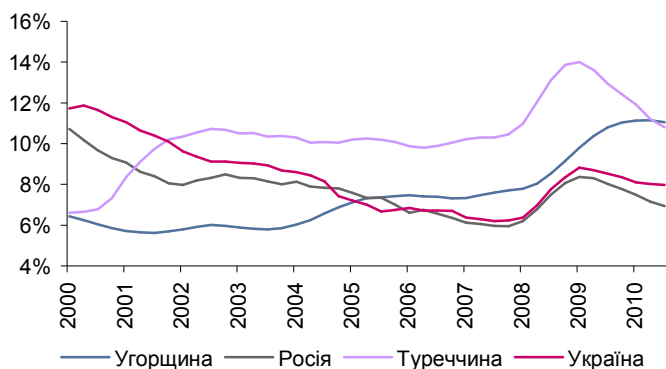
**Продуктивність праці росте,
люди більше працюють за
вищі зарплати**

Більшому врожаю сприяє тепла волога погода. Останні роки спостерігається значне потепління в Україні та інших країнах СНД. Кліматичні зміни є очевидними навіть для молодих українців. Новорічні та різдвяні свята без снігу стали звичним явищем. Тепліша погода є позитивним явищем, якщо не досягає екстремальних виразів. У 2007 році в Україні був найнижчий врожай з часів набуття незалежності, оскільки жарка погода спричинила засуху в сезон збору врожаю. У 2012 році є всі підстави теж очікувати сприятливу погоду протягом літа. Проте озимі посіви дадуть менший врожай через меншу вологість. У 2012 році ми очікуємо врожай у 45м тон зерна в поточному році порівняно з 56м тон у 2011. Оскільки продукти харчування складають половину споживання домогосподарств, менший обсяг врожаю значним чином вплине на загальний показник інфляції. Але найбільшим фактором для росту цін виступить ціна на газ. Навіть якщо вартість російського газу скоротиться вдвічі, розрив між роздрібною ціною та ціною імпорту все ж буде значним. Ми очікуємо, що вартість житлово-комунальних послуг значно зросте. Ми прогнозуємо ріст цін у 9% у порівнянні з 4,6% у 2011 році.

Рівень безробіття залишиться без змін

Протягом 2010/11 років економіка надолужила дві третини ВВП, втраченого протягом 2009 року. Водночас безробіття, спричинене рецесією 2009 року, зменшилось лише на третину. Очевидно, продуктивність праці зросла, проте більшою стала і оплата праці. Завдяки значному підняттю мінімальної заробітної плати у 2009/10 роках скорочення доходу домогосподарств не було таким стрімким, як падіння ВВП. Незважаючи на те, що економіка все ще не досягнула свого повного потенціалу, зарплати досягли рекордно високого показника. Оскільки наймати на роботу нових працівників стало дорого, працівники часто змушені працювати більше. Люди також вмотивовані до більшій продуктивності низьким захистом при втраті місця праці. Офіційно лише 2% працездатного населення реєструють безробіття, що складає четверту частину безробітних.

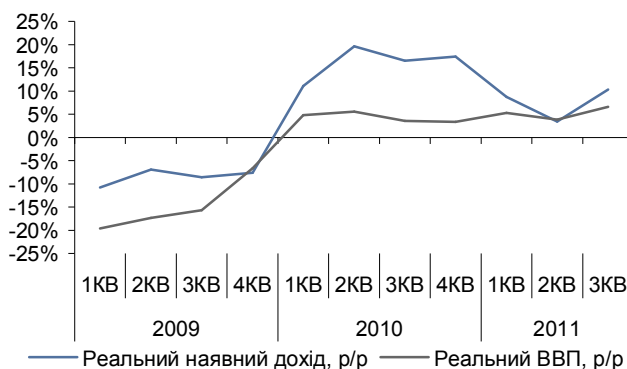
Рівень безробіття залишається відносно низьким
Рівень безробіття (ССПД методологія)

Джерело: МВФ

**Динаміка доходу домогосподарств значно
краща за динаміку ВВП**

Реальний наявний дохід населення та ВВП

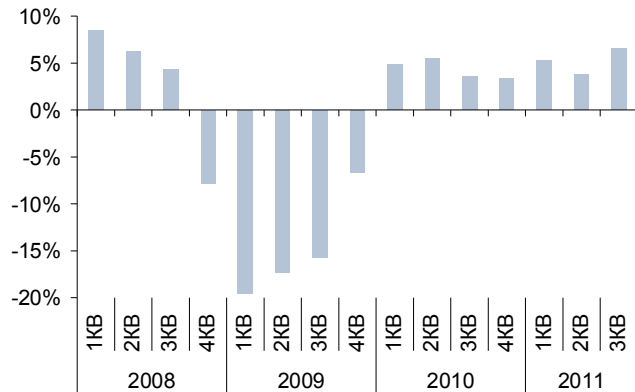

Джерело: Укрстат

Показник безробіття майже не зміниться у 2012 році, оскільки зарплати є досить високими, а економічний ріст у найкращому випадку буде незначним. Позитивним є те, що показник безробіття у 8% (ССПД методологія) є невисоким порівняно з країнами-сусідами, нижчі показники є лише в Росії та Румунії. Показник безробіття значно нижче рівнів, які були лише десятиліття назад.

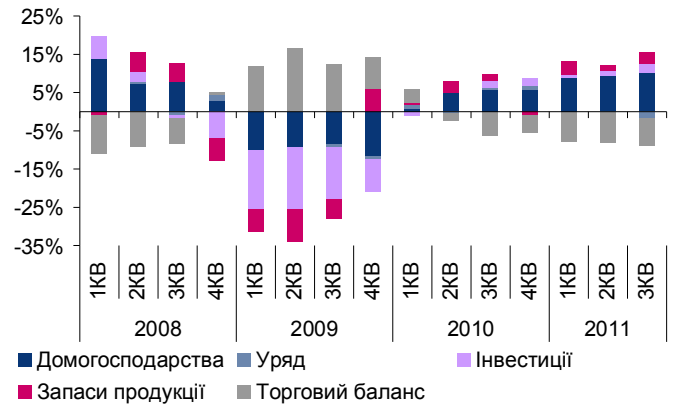
ВВП

Реальний ВВП, р/р

Джерело: Укрстат

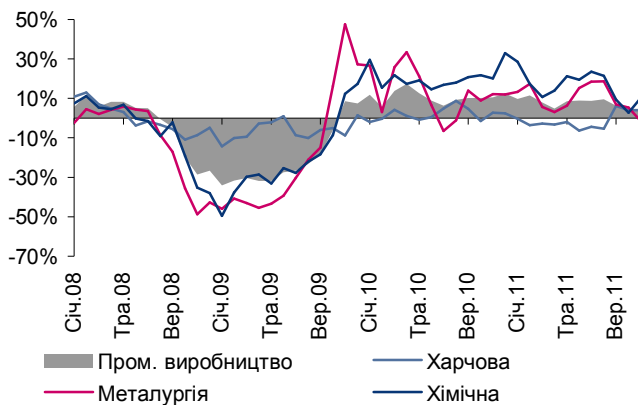
Структура динаміки реального ВВП

Джерело: Укрстат

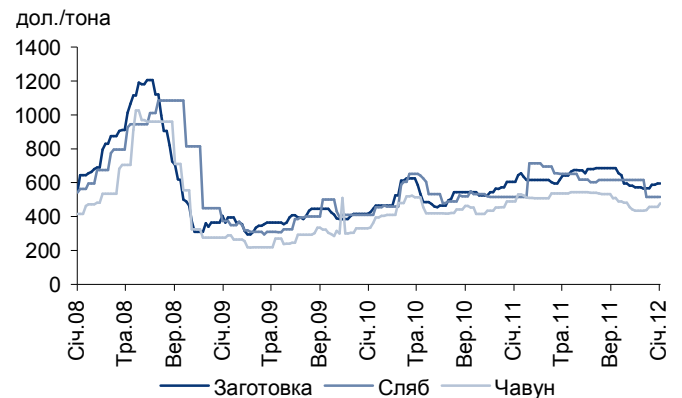
Промислове виробництво та ціни на сировину

Промислове виробництво, р/р

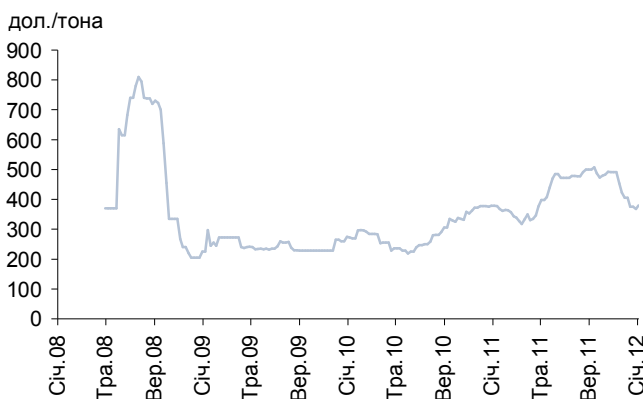
Джерело: Укрстат

Ціни на сталь

Джерело: Блумберг

Ціна добрив

Джерело: Блумберг

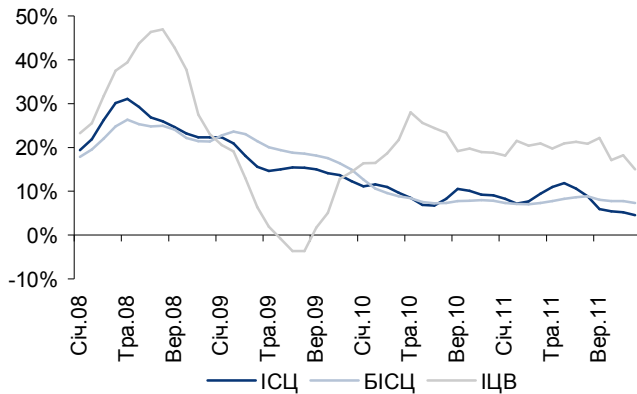
Ціни на пшеницю та соняшкову олію

Джерело: Блумберг

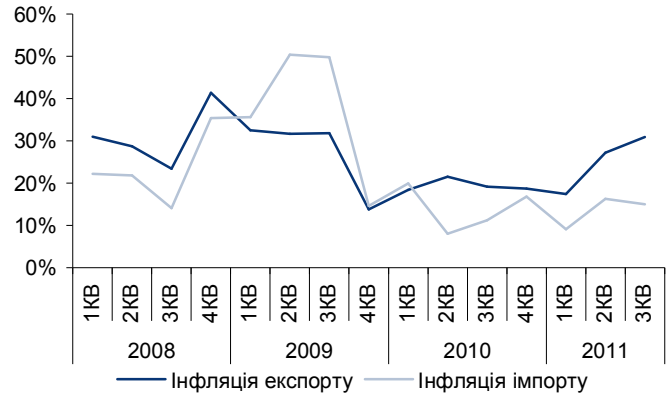
Інфляція

ІСЦ, ІЦВ, базовий ІСЦ

Джерело: Укрстат

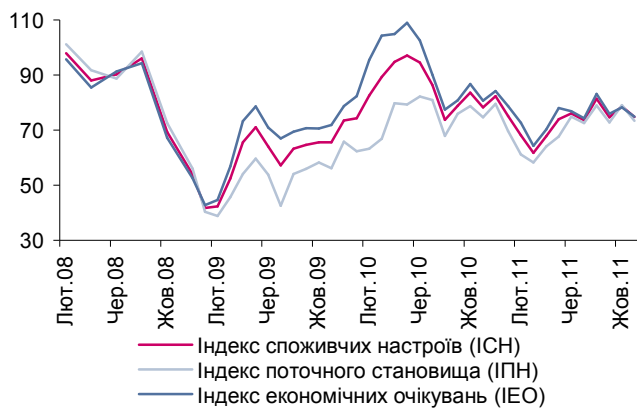
Інфляція експорту та імпорту

Джерело: Укрстат

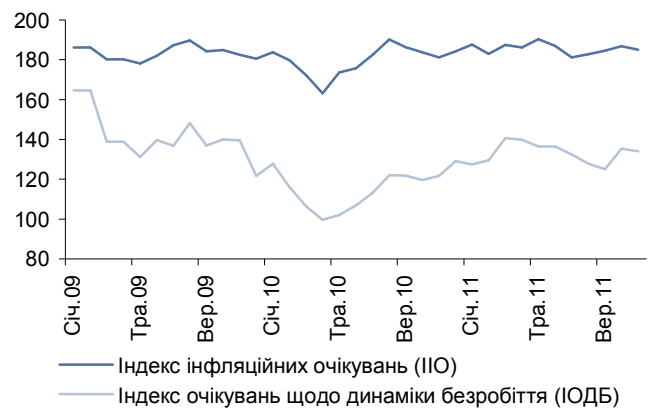
Споживчі настрої

Індекси споживчих настроїв

Джерело: GfK Україна

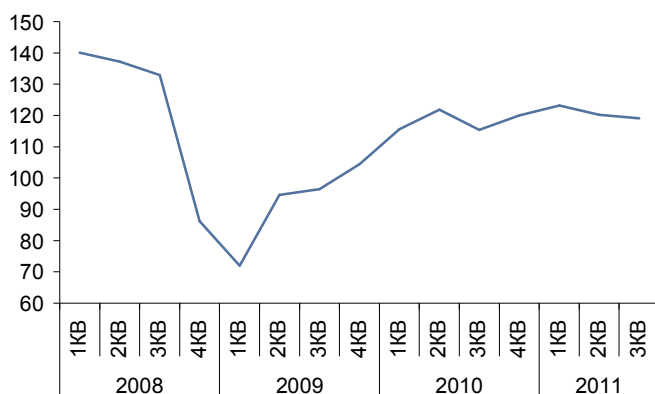
Очікування споживачів

Джерело: GfK Україна

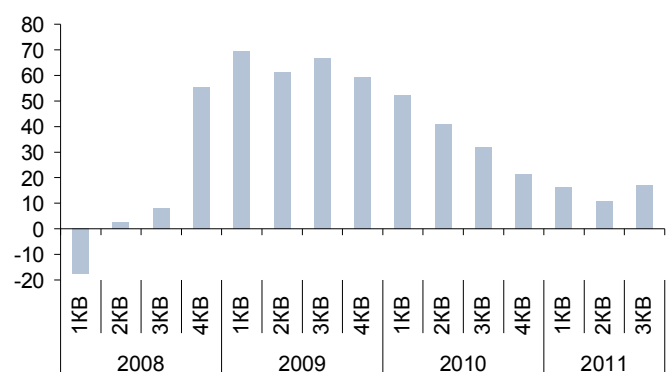
Ділові настрої

Індекс ділових настроїв

Джерело: НБУ

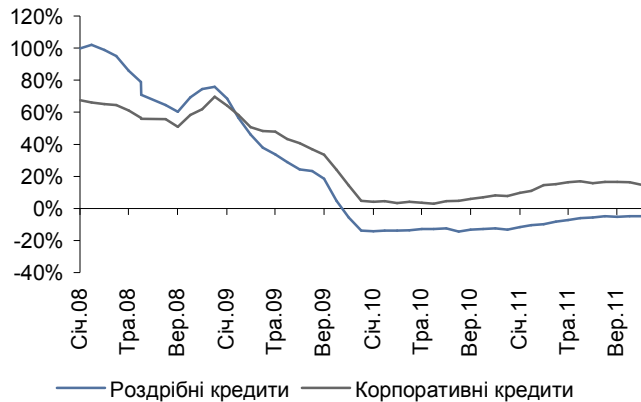
Компанії, сприйняття важкості кредитних умов (+ занадто важкі)

Джерело: НБУ

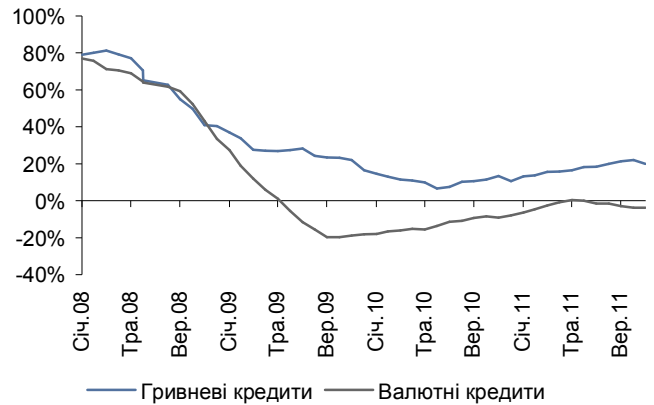
Кредити

Роздрібні та корпоративні кредити, р/р

Джерело: НБУ

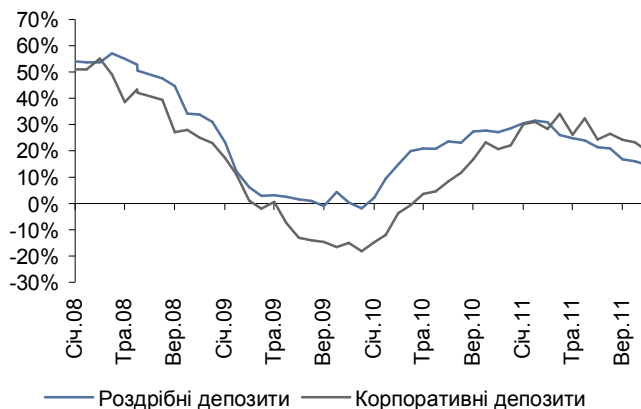
Позики в іноземній валюті та гривні, р/р

Джерело: НБУ

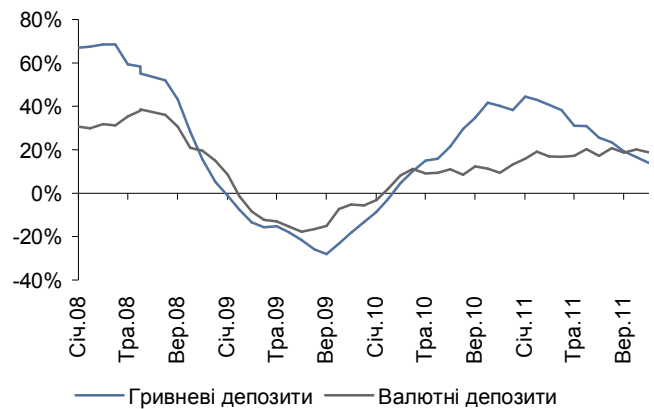
Депозити

Роздрібні та корпоративні депозити, р/р

Джерело: НБУ

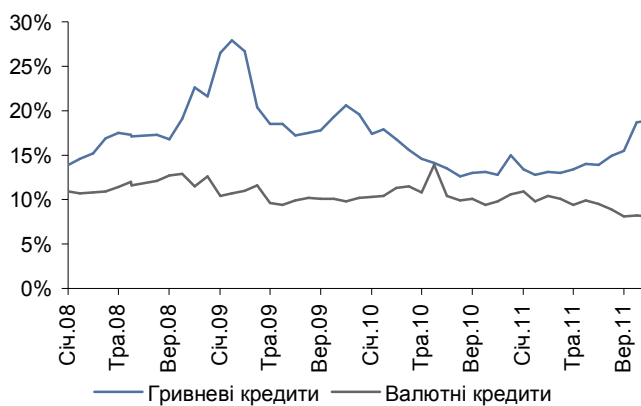
Депозити в іноземній валюті та гривні, р/р

Джерело: НБУ

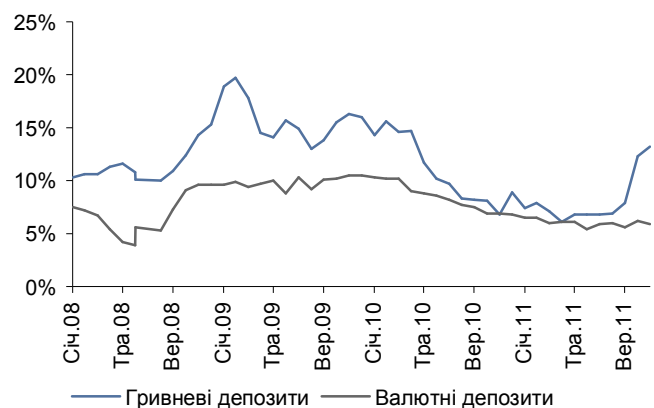
Процентні ставки

Середньозважені ставки за кредитами

Джерело: НБУ

Середньозважені ставки за депозитами

Джерело: НБУ

Макропрогнози

	2008	2009	2010	2011П	2012П	2013П
Номінальний ВВП, млрд. грн.	948	915	1 095	1 211	1 332	1 492
Населення, млн.	46.1	46.0	45.7	45.5	45.3	45.1
ВВП на душу населення, грн.	20 571	19 885	23 952	26 592	29 911	33 684
Реальний ВВП, р/р, %	2.3	-14.8	4.2	4.9	1.0	5.0
Споживання домогосподарств, р/р, %	12.0	-14.9	7.0	8.0	2.0	5.0
Валове нагромадження капіталу, р/р, %	2.0	-50.5	4.9	8.0	5.0	12.0
Середня зарплата, грн.	1 806	1 906	2 239	2 523	2 776	3 109
Приріст середньої зарплати, %	33.7	4.0	17.5	12.7	10.0	12.0
Роздрібна торгівля, р/р	18.6	-16.6	7.6	8.0	5.0	5.0
Промислове виробництво, р/р	-3.1	-21.9	11.0	9.0	6.0	11.0
ІСЦ, р/р, середній	25.2	16.2	9.4	8.0	7.0	7.5
ІСЦ, р/р, кінець року	22.3	13.0	9.2	5.0	9.0	7.0
Безробіття, %, середнє (методологія МВФ)	6.4	8.8	8.1	7.8	7.5	7.3
Експорт (млрд. грн.)	352	326	414	560	616	678
Імпорт (млрд. грн.)	449	369	483	680	762	853
Торговий баланс, % ВВП	-7.0	-4.6	-6.5	-10.0	-10.7	-11.5
Прямі іноземні інвестиції, % ВВП	6.1	3.8	4.3	4.2	4.0	5.0
Сальдо поточного рахунку, % ВВП	-6.7	-1.7	-1.9	-4.7	-5.5	-6.0
Дефіцит бюджету, % ВВП	-1.2	-6.3	-5.5	-3.5	-2.5	-2.0
Державний борг, % ВВП	20.0	34.6	42.0	40.0	36.0	33.0
Зовнішній борг, % ВВП	55.4	90.9	80.0	81.4	76.6	76.0
Облікова ставка НБУ, середня	12.00	11.10	8.90	7.75	7.50	6.80
Облікова ставка НБУ, кінець року	12.00	10.25	7.75	7.75	7.00	6.50
Міжбанківська ставка на 1 міс., середня	14.80	17.97	7.72	10.20	5.88	5.00
Міжбанківська ставка на 1 міс., кінець року	23.60	18.10	6.50	25.00	5.50	5.00
Дохідність ОВДП, 2Р, середня	12.90	25.40	15.40	11.90	9.13	7.75
Дохідність ОВДП, 2Р, кінець року	25.00	26.00	12.00	19.00	8.00	7.75
USD/UAH середній	5.25	8.07	7.95	8.00	8.00	8.00
USD/UAH кінець року	7.80	7.98	7.98	8.00	8.00	8.00
EUR/UAH середній	7.67	11.34	10.51	11.36	10.80	10.40
EUR/UAH кінець року	10.67	11.67	10.66	11.20	10.80	10.40
Обсяг кредитів банків, млрд. грн.	734	718	724	801	859	979
Обсяг депозитів банків, млрд. грн.	358	328	414	476	537	626
Наявний дохід домогосп., млрд. грн.	638	674	813	900	990	1 109
Частка заощадження домогосп., %	10.6	12.2	16.7	14.0	15.0	12.0

**Відділ дилінгових операцій
(купівля/продаж цінних паперів)**

Дмитро Лазарєв	Начальник відділу	044 585 92 33
----------------	-------------------	---------------

**Відділ продажу казначейських продуктів
(валютообмінні операції, депозитні операції)**

Олександра Анцюнас	Головний фахівець	044 593 17 80
--------------------	-------------------	---------------

Управління комунікацій

Олена Павловська	Головний фахівець	044 585 67 49
------------------	-------------------	---------------

Відділ економічних досліджень

Мар'ян Заблоцький	Начальник відділу	044 593 91 88
-------------------	-------------------	---------------

Іван Улітко	Аналітик	044 593 00 03
-------------	----------	---------------

Ігор Жолонківський	Аналітик	044 593 17 84
--------------------	----------	---------------

Цей звіт підготовлений банком АТ «ЕРСТЕ БАНК» (надалі Ерсте Банк) або його вищезгаданими дочірніми компаніями. Наведена у звіті інформація та висловлені думки базуються на достовірних джерелах, але ми не стверджуємо, що ця інформація точна чи повна, тому не слід її такою вважати. Всі згадані думки, прогнози та передбачення відображають наші погляди на дату виходу цього звіту і можуть змінюватись без попередження. Звіт не повинен бути пропозицією чи заохоченням купити або продати зазначені в звіті цінні папери. Час від часу Ерсте Банк чи його дочірні компанії або керівники чи працівники Ерсте Банку або дочірніх компаній можуть мати частку в цінних паперах чи бути власниками опціонів, варантів чи відповідних прав або інших цінних паперів таких емітентів і можуть діяти на ринку від свого імені по операціям за цими цінними паперами. Подальшу інформацію щодо згаданих у тексті цінних паперів при бажанні можна отримати в Ерсте Банку. Показники минулих періодів не обов'язково визначають майбутні результати, а операції по цінним паперам, опціонам та ф'ючерсам можуть вважатись ризикованими. Не всі операції підходять кожному інвестору. Інвесторам слід радитись з їхніми консультантами, щоб переконатись, що спланована інвестиція відповідає їхнім потребам та перевагам, і що вони повністю розуміють ризики, які можуть виникати при цих операціях. Цей документ не можна копіювати, розповсюджувати чи друкувати без попередньої згоди Ерсте Банку. Ерсте Банку підтверджує, що він схвалив будь-яку рекламну інформацію щодо інвестування, що міститься в цьому матеріалі.

Щоб побачити поточний перелік розкритої інформації та рекомендацій Ерсте Банку стосовно інвестування заходьте на www.erstebank.ua